

η ελλάδα
με τα μάτια
ενός τούρκου

για την έκδοση: γιώτα πέντε
τεχνική υποστήριξη: κολλεκτίβα 303

o n s o z

Η Ελλάδα με τα μάτια ενός τούρκου πολιτικού πρόσφυγα.

Με τα μάτια του Σεϊτ, που μετά από δέκα χρόνια παραμονής στην Ελλάδα, μιλάει και δίνει το δικό του στίγμα και τη δική του άποψη για την ελληνική κοινωνία.

Η φωνή ενός μετανάστη για το ρατσισμό, τον εθνικισμό, την αγορά εργασίας, τις αλλοτριωμένες σχέσεις, την καθημερινότητα και τις συμπεριφορές του μέσου Έλληνα.

Η δικιά του εκδοχή για την ελληνική κοινωνία, όχι σαν απλού παρατηρητή αλλά σαν πολιτικού πρόσφυγα που από τις φυλακές της τουρκικής κούνιας βρέθηκε αντιμέτωπος με την αστυνομία και το ρατσισμό, της περισσότερο αστικής και λιγότερο δημοκρατικής, ελληνικής κοινωνίας.

Αναπόφευκτες οι συγκρίσεις με την τουρκική κοινωνία μας δίνουν τη δυνατότητα να βγάλουμε χρήσιμα συμπεράσματα και να σχηματίσουμε μια αρκετά αληθινή εικόνα, τόσο για το μέσο τούρκο πολίτη όσο και για το κίνημα που εκεί υπάρχει.

Η Ελλάδα με τα μάτια ενός τούρκου πολιτικού πρόσφυγα. Και είναι μία από τις λίγες φορές που οι απόψεις ενός μετανάστη καταγράφονται αυτούσιες, με τη δικιά τους πραγματικότητα και τα δικά τους χαρακτηριστικά, καταρρίπτοντας πολλούς μύθους που εμείς οι "πολιτισμένοι νοτιοδυτικοί ευρωπαίοι" θέλουμε να συντηρούμε.

Τα λόγια του δεν προκαλούν οίκτο, ούτε προσφέρονται για αριστερές φιλανθρωπίες και ένοχες συνειδήσεις. Αντίθετα μας αναγκάζουν να δούμε την ίδια μας την καθημερινή δράση με μια άλλη προοπτική, να επανεξετάσουμε θέσεις και απόψεις που λίγο πολύ θεωρούσαμε δεδομένες. Να καταλάβουμε πως ο μόνος δρόμος που θα συναντηθούμε με τον κάθε μετανάστη, με τον κάθε πολιτικό πρόσφυγα είναι εκείνο το σημείο που συνειδητοποιούμε πως είμαστε όλοι μετανάστες.

Δε χρειάζονται πολλά για να τον καταλάβουμε...

Καρδιά για να νιώσουμε, μάτια για να δούμε...

Αυτά αρκούν...φτάνουν και περισσεύουν...

15 δεκέμβρης '96

Αυτή η συζήτηση με τον τούρκο σύντροφο έγινε τον αύγουστο του '96. Αξεπέραστες όμως δυσκολίες που παρουσιάστηκαν στην πορεία, δεν μας επέτρεψαν να προχωρήσουμε στην έκδοσή της άμεσα. Αυτός είναι και ο λόγος που κάποια ζητήματα, όπως τα γεγονότα στη Δερύνεια, δεν θίγονται. Παρόλα αυτά προχωρήσαμε στην έκδοσή της, έστω και καθυστερημένα, θεωρώντας ότι όσα λέγονται σε αυτή τη συζήτηση, έχουν ένα ειδικό βάρος που ξεπερνά κατά πολύ αυτό της επικαιρότητας...Ελπίζοντας βέβαια πως στο μέλλον θα μας δοθεί ξανά η ευκαιρία να κάνουμε ανάλογες, και θέλουμε να πιστεύουμε πιο πλήρεις, εκδόσεις...

Ινσταμπούλ, γενάρης '94

η Ελλάδα με τα μάτια ενός τούρκου πολιτικού πρόσφυγα

Καταρχήν Σεΐτ πες μας πότε ήρθες στην Ελλάδα, ποια ήταν η κατάσταση όταν άφησες την τουρκία και ποια ήταν η πρώτη σου εικόνα από την Ελλάδα:

Σεΐτ: Εγώ ήρθα στην Ελλάδα το 1986. Είχα μόλις βγει από τη φυλακή όπου βρισκόμουν από το 1980 και δεν έμεινα παρά μόνο λίγους μήνες στην τουρκία αφού τα πράγματα εκεί ήταν πολύ δύσκολα. Για να καταλάβετε, όσο έμεινα εκεί, μια φορά χρειάστηκε να μεταμφιεστώ σε γυναίκα. Ήταν στ' αλήθεια πολύ δύσκολα και για να φτάσω από το κουρδιστάν στην κωνσταντινούπολη χρειάστηκαν τρεις περίπου μήνες. Το να αποκτήσω τις επαφές που θα με βοήθαγαν να φύγω ήταν μια διαδικασία δύσκολη και φοβερά χρονοβόρος. Για να τις αποκτήσω χρειάστηκε να αλλάξω πάρα πολλές πόλεις και τελικά πήγα σε μια κοπέλα που η μητέρα μου μου είχε πει ότι ήταν παλιά συντρόφισσα και ήταν παντρεμένη με κάποιο σύντροφο. Αυτός ήταν όντως οργανωμένος και με φιλοξένησε για τρεις μέρες παρότι ήταν η πρώτη φορά που με έβλεπε στη ζωή του. Τρεις μέρες κάναμε συνεχώς

πολιτικές συζητήσεις αλλά δεν έκανε λόγο για το αν μου είχε βρει επαφές με την οργάνωση. Στο τέλος, δεν άντεξα, τον ρώτησα κι αυτός απάντησε πως τον τελευταίο καιρό δεν είχαν καμία επαφή. Όπως καταλαβαίνετε, όταν δεν έχεις άμεση σχέση με κάποιον και δεν τον γνωρίζεις αρκετά καλά, είναι πολύ επικίνδυνο να τον ρωτήσεις κατευθείαν αυτά που θέλεις και κανείς οργανωμένος σύντροφος δεν κάνει κάτι τέτοιο. Έτσι έφυγα και πέρασα στην κωνσταντινούπολη όπου πράγματι βρήκα τις κατάλληλες επαφές και πήρα την απόφαση να περάσω στην Ελλάδα.

Η κατάσταση όταν εγώ έφυγα ήταν πάρα πολύ άσχημη. Χιλιάδες κρατούμενοι στοιβαγμένοι στη φυλακή και όλοι οι αριστεροί τσακισμένοι από τη γενικευμένη επίθεση των αφεντικών.

Βρισκόμασταν σε κελιά 20 ατόμων, πάνω από εκατό άνθρωποι και τα βασανιστήρια ήταν σε καθημερινή βάση. Συστηματικοί βασανισμοί με μοναδικό στόχο να εξαφανίσουν τη προσωπικότητα κάθε πολιτικού κρατούμενου. Η γραμμή ήταν "σε τσακίζουμε στη φυλακή, ώ-

στε όταν βγεις έξω να μπεις στο κοπάδι σαν πρόβατο". Τότε οι χειρότερες φυλακές της φασιστικής δικτατορίας ήταν της Άγκυρας και του Ντιγαρμπακίρ και πολλοί αγωνιστές έχασαν τη ζωή τους εκεί μέσα, αφήνοντας την τελευταία τους πνοή στα δικά μας χέρια. Αυτή ήταν η κατάσταση στις φυλακές και δε νομίζω ότι χρειάζεται να επεκταθώ σ' αυτό το θέμα, γιατί είναι γνωστό τί γινόταν εκεί μέσα.

Όταν βγήκα έξω, δεν περίμενα ότι η κατάσταση θα ήταν τόσο άσχημη. Ο κόσμος είχε τρομοκρατηθεί πάρα πολύ. Οι οργανώσεις και οι πυρήνες βρίσκονταν στη παρανομία και είχαν χάσει τις προσβάσεις τους στον κόσμο. Οι άνθρωποι που κάποτε στέκονταν στο πλευρό μας ήταν πολύ φοβισμένοι. Για να καταλάβετε, τη δεύτερη νύχτα μόλις είχα βγει από τη φυλακή, πήγα στο σπίτι ενός πολύ καλού παιδικού φίλου, που με αγαπούσε πάρα πολύ. Οι γονείς του όμως μου είπαν πως δεν γινόταν να μείνω γιατί φοβόντουσαν πάρα πολύ, κάτι που εγώ δεν μπορούσα ούτε να φανταστώ. Τελικά κοιμήθηκα στο σπίτι. Για την ακρίβεια εγώ κοιμήθηκα και εκείνοι φύλαγαν σκοπιά όλη νύχτα.

Μ' αυτό θέλω να πω ότι όταν βγήκα πολλά είχαν αλλάξει. Τρομοκρατία σε όλα τα επίπεδα της ζωής. Η κυριαρχία του κράτους έμοιαζε ακλόνητη. Από την άλλη, καμία ε-

παναστατική φωνή δεν ακουγόταν, αφού όλες οι οργανώσεις προσπαθούσαν να σώσουν ό,τι είχε απομείνει και να ανασυνταχθούν. Από το 1980 ως το 1986 όλες οι οργανώσεις είχαν φτάσει στα όρια της διάλυσης. Είναι αλήθεια ότι το αριστερό κίνημα πλήρωσε πολύ ακριβά την πολιτική του δειλία όταν ήρθε η χούντα, αφού αντί να ανοίξει μέτωπα εναντίον της, έκανε υποχωρήσεις που αποδείχτηκαν καταστροφικές. Εκτός βέβαια από το ΡΚΚ, που είχε οργανωθεί, έξω όμως από την τουρκία, στο Ιράκ και τη Συρία. Μετά το 1986 άρχισαν να κινούνται οι οργανώσεις, αφού μέχρι τότε είχαν κάνει αρκετά βήματα πίσω και προσπαθούσαν να αναδιοργανωθούν. Αυτή η κατάσταση μου είχε κάνει φοβερή εντύπωση. Η χούντα, γιατί περί χούντας πρόκειται, δολοφονούσε όποιον ήθελε. Φοβερά πράγματα με λίγα λόγια...

Καιροί πολύ δύσκολοι για την επαναστατική δράση. Για παράδειγμα, όταν ήθελα να έρθω στην Ελλάδα πέρασα από την Άγκυρα που βρισκόταν το σπίτι της αδερφής μου. Κατάλαβα ότι φοβόταν πολύ και της το είπα, εξηγώντας της ότι δεν θα έμενα για πολύ. Εκείνη παρότι με αγαπούσε πολύ είχε ήδη πάει στο δικηγόρο και είχε ρωτήσει τι θα συνέβαινε αν με έπιανε η αστυνομία. Φοβόταν όχι τόσο για τον εαυτό της αλλά για τους δυο γιούς της και την κόρη της και προτιμού-

σε να φύγω εγώ, προκειμένου να σκοτώσουν τα παιδιά της. Έτσι έφυγα και όταν ρώτησα τους συντρόφους, μου είπαν πως δε θα μπορούσαν να με βοηθήσουν, παρότι θα ερχόμουν στην Ελλάδα με στόχο να απόκτησω επαφές. Να βρω ανθρώπους να μιλήσω, ώστε να οργανωθούν στοιχειωδώς κάποια πράγματα. Τελικά όμως και αφού το συζήτησα με την οργάνωση πέρασε ο καιρός κι έμεινα στην Ελλάδα, ενώ από τους άλλους συντρόφους που είχαμε έρθει μαζί για τον ίδιο σκοπό οι περισσότεροι γύρισαν πίσω.

Για την Ελλάδα και το επαναστατικό κίνημα ήξερα αρκετά πράγματα παρότι ήμουν πιτσιρίκος, και ήξερα ότι ενώ πήγαινα στην Ευρώπη, η αστυνομία θα εξακολουθούσε να με έχει από κοντά. Δεν μου φάνηκε ας πούμε παράξενο που στο σουφλί, μας είχαν στο αστυνομικό τμήμα για 6 μέρες, μέσα σε κελιά που έβραζαν από τη ζέστη, ήταν καλοκαίρι βλέπετε, χωρίς καθόλου φαγητό και με ελάχιστο νερό. Εκεί όμως που μου κόπηκαν τα φτερά ήταν στο λαύριο, αφού μετά από 6 χρόνια στη φυλακή, ένιωσα ότι βρέθηκα σε μια καινούργια φυλακή. Το μόνο μας δικαίωμα ήταν 3 άθλια γεύματα· τίποτα παραπάνω. Αναγκασμένος να στέκεσαι κάθε πρωί στη μάντρα του στρατοπέδου και να περιμένεις το αφεντικό να διαλέξει τους πιο δυνατούς για να

πάνε για δουλειά, ένιωθες πολύ άσχημα. Φύγαμε από την τουρκία, ήρθαμε στο λαύριο και ντρεπόμασταν τον εαυτό μας. Ξέρεις μετά από τόσα χρόνια αγώνα είναι άσχημο να φεύγεις από τις κλειστές φυλακές της τουρκίας και να έρχεσαι στην ανοιχτή φυλακή του λαυρίου. Γι' αυτό άλλωστε τις 3 μέρες που έμεινα στο λαύριο τις θυμάμαι σαν 3 ακόμα μέρες φυλάκισης. Στο λαύριο η μόνη πραγματικότητα είναι η απομόνωση από τον έξω κόσμο.

Έτσι έφυγα και ήρθα φιλοξενούμενος σε ένα φίλο στην Αθήνα. Σε σύντομο χρονικό διάστημα έμαθα τη γλώσσα και έπιασα δουλειά σαν οικοδόμος, καθαρά από "τύχη" σε έναν εργολάβο. Οι συνθήκες ήταν πολύ άθλιες και ήμουν αναγκασμένος να δουλεύω πολύ περισσότερο από τις οκτώ συνηθισμένες ώρες εργασίας. Χωρίς δραχμή στη τσέπη, μερικές φορές φτάναμε να "κλέβουμε" ρούχα που τα άφηναν έξω από την εκκλησία της περιοχής και για 2-3 χρόνια κάπως έτσι τη βγάζαμε. Το πρώτο μας νοικοκυριό το φτιάξαμε μαζεύοντας διάφορα από τα σκουπίδια. Πραγματική πείνα με μόνη διασκέδαση βόλτες στο δρόμο, κάτι που βέβαια μας πείραζε. Μας πείραζε γιατί ήρθαμε σαν άνθρωποι πολιτικοί που αγωνίζονταν για κάποια ιδανικά κι είχαμε φτάσει να ζούμε χειρότερα και από σκυλιά. Για μένα αυτή η κατάσταση ήταν ένας καθημερινός θάνατος,

γι' αυτό το πρώτο πράγμα που έκανα ήταν να πάρω ένα στρώμα και να αγοράσω δυο βιβλία, για να μπορέσω να νιώσω έστω και για λίγο άνθρωπος.

Τώρα οι πρώτες μου εντυπώσεις από την αθήνα ήταν μια βόλτα με το φίλο που με φιλοξενούσε, στη φωκίωνος νέγρη. Εκεί όταν είδα τόσο κόσμο να διασκεδάζει, με φόντο γυαλιστερές βιτρίνες και λαμπερές επιγραφές, ενοχλήθηκα πάρα πολύ. Μου ήρθε να αρχίζω να τους βρίζω όλους και να τους ρωτήσω, αν ήξεραν ότι στη τουρκία δολοφονούνται αγωνιστές. Σηκώθηκα και έφυγα γιατί αυτή η ζωή δεν είχε καμία σχέση με τις εικόνες των συντρόφων στην τουρκία. Ήταν για μένα μια φοβερή αντίφαση.

Όσον αφορά την ελληνική κοινωνία, η αλήθεια είναι ότι στην αρχή μου φάνηκε πολύ φιλόξενη. Με το πέρασμα όμως του χρόνου κατέληξα ότι από όσες χώρες έχω βρεθεί, τα πιο εθνικιστικά και ρατσιστικά κράτη είναι δύο: το ελληνικό και το τουρκικό. Μπορεί να βρίσκονται σε διαφορετική βάση αλλά υπάρχουν. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και μέσα σε όλες τις δυσκολίες που ανέφερα προηγούμενα, είχα και αυτή του ρατσισμού. Με ρώταγαν από πού είσαι, και όταν απαντούσα τούρκος, παρότι κατάγομαι από το κουρδιστάν, το καλύτερο που άκουγα ήταν "θα σας τσακίσουμε". Βέβαια αν έλεγα

κούρδος όπως άλλοι πολιτικοί πρόσφυγες θα με χτύπαγαν φιλικά στην πλάτη, εγώ όμως δεν ήξερα πώς είχε μπει το κουρδικό ζήτημα στην ελληνική κοινωνία, και για να πω την αλήθεια δεν μου αρέσουν αυτού του είδους τα φιλικά χτυπήματα στην πλάτη. Όπως είπα έχω κουρδική εθνικότητα, αλλά ο σύντροφος είτε είναι κούρδος, είτε είναι τούρκος, πάντα σύντροφος είναι, καμία διαφορά. Άλλωστε το όριο της εθνικότητας το έχει βάλει ο καπιταλισμός κι όχι εμείς. Πάντως το ότι πολλοί πολιτικοί πρόσφυγες είχαν υιοθετήσει αυτή τη συμπεριφορά και δήλωναν κούρδοι, με είχε ενοχλήσει πάρα πολύ, αφού είχε μάλλον μεγαλύτερη σημασία το από πού είσαι και όχι το ποιος πραγματικά είσαι...

Μια ακόμη δυσκολία που αντιμετώπισα στην ελληνική κοινωνία ήταν η πολύ διαφορετική κουλτούρα που είχα, σε σχέση με αυτή των ελλήνων. Διαφορετικές αντιλήψεις για πολλά πράγματα. Ζώντας στην ελληνική κοινωνία, ανακάλυψα πόσο πίσω ήμασταν σε ζητήματα που πιστεύαμε πως ήμαστε προοδευτικοί. Είχαμε τα κατάλοιπα της τουρκικής φεουδαρχικής κοινωνίας και ευτυχώς πολλές αντιλήψεις μας άλλαξαν.

Για παράδειγμα, οφείλω να ομολογήσω πόσο μεγάλη εντύπωση μου είχε κάνει ο τρόπος που ντύνονταν και η γενικότερη εξωτερική εμφά-

νιση ανθρώπων που συμμετέχουν ενεργά στο κίνημα της Ελλάδας. Οι άνθρωποι που συμμετείχαν στο κίνημα στην τουρκία, είχαν πολύ πιο "συντηρητική" θα έλεγα εξωτερική εμφάνιση και όπως είναι φυσικό

δομές και την κουλτούρα που αυτή έχει.

Μου έκανε όμως φοβερή εντύπωση το πως η ζωή στα πλαίσια αυτής της αστικής δημοκρατίας, σου έδινε την αίσθηση ότι πρόκειται για

Τα τουρκικά σώματα ασφαλείας σε δράση

στην αρχή έπεσα από τα σύννεφα. Ζώντας στην τουρκική κοινωνία που ποτέ της δε γνώρισε έστω και αυτή την αστική δημοκρατία, όσο επαναστάτης και νά 'σαι δεν μπορείς να μην επηρεαστείς από τις

μια κοινωνία σαπίλας. Ήξερα πως ο καπιταλισμός αλλοτριώνει τον άνθρωπο αλλά δεν μπορούσα να φανταστώ, το πως η περιουσία του καθενός για παράδειγμα, θα έκανε τους ανθρώπους να νιώθουν τόσο

ξένοι μεταξύ τους.

Ι5: Όταν μιλάς για καθημερινή ζωή φαντάζομαι πως αναφέρεσαι στις σχέσεις που υπήρχαν στην ελληνική κοινωνία...

ΣΕΪΤ: Ναι, γι' αυτό πρόκειται. Οι σχέσεις των ανθρώπων στην Ελλάδα δε μου άρεσαν καθόλου. Εγώ ήμουν ένας άνθρωπος που μόλις είχε βγει από τη φυλακή και είχα ανάγκη τη φιλία των κοντινών μου ανθρώπων· τότε είχα σχέσεις με φοιτητές κύρια, με τους οποίους όμως παρότι τους αγάπαγα, τσακωνόμουν πάρα πολύ συχνά. Γνώριζα ανθρώπους, μιλάγαμε και κάποια στιγμή αυτοί μου έλεγαν "άντε γεια, τα λέμε...". Τότε εγώ γινόμουν δυναμίτης, γιατί εντάξει, τα λέμε....αλλά πού; πότε; Δεν ξέρω αν με καταλαβαίνετε αλλά το "τα λέμε", ηχεί πολύ παράξενα σι' αυτιά σου, όταν ψάχνεις ανθρώπους για να μιλήσεις κι αυτή η φράση μάλλον δηλώνει ότι δε σε νιώθουν και πολύ. Τέτοιου είδους "φιλίες" είναι εντελώς επιφανειακές και δεν μπορείς να πιστεύεις σ' αυτές. Αυτό βέβαια δεν είναι κανένα "σημαντικό πολιτικό ζήτημα" αλλά για μένα η καθημερινή ζωή είναι εξίσου σημαντική. Αυτός είναι κι ο λόγος που τέτοιες καταστάσεις με έκαναν να νοιώθω πολύ άσχημα.

Είναι φοβερό να έρχεσαι από μια κοινωνία που η αλληλεγγύη με τους συντρόφους σου θεωρείται κάτι παραπάνω από δεδομένη και να αντιμετωπίζεις αυτήν την κατάσταση.

Για να καταλάβετε όταν στην τουρκία βγήκα από τη φυλακή, πήγα στο σπίτι ενός φίλου μου και κάτσαμε να φάμε. Η μητέρα του όμως δεν έτρωγε κι όταν ρώτησα το γιατί, εκείνη μου εξήγησε ότι όλες οι γυναίκες της περιοχής νήστευαν, επειδή εγώ είχα βγει από τη φυλακή. Ξέρετε η δικιά μας κοινωνία ήταν παραδοσιακή και οι γυναίκες που όλη τη μέρα σχεδόν βρίσκονταν στο σπίτι, είχαν πολύ στενούς δεσμούς, τη δικιά τους μικρή κοινωνία. Έτσι εξηγείται αυτό το γεγονός που είναι όμως πολύ χαρακτηριστικό.

Όσον αφορά το βιοτικό επίπεδο, ήταν σαφώς πιο ανεβασμένο από αυτό της τουρκίας και κάποια πράγματα όπως το ότι ο κόσμος έβγαινε έξω και έτρωγε ή διασκεδάζε, μου έκαναν μεγάλη εντύπωση γιατί τα θεωρούσα φοβερή πολυτέλεια. Πιστεύω όμως πως τα τελευταία πέντε χρόνια τα πράγματα έχουν αλλάξει και το βιοτικό επίπεδο έχει πέσει. Τα τελευταία οκτώ χρόνια έχω ζήσει από πολύ κοντά την Ελλάδα και πιστεύω ότι η οικονομική κρίση έχει γίνει πολύ έντονη. Σήμερα για παράδειγμα, η αγορά εργασίας έχει γίνει πολύ σκληρή και είναι πολύ δύσκολο να βρεις δουλειά. Η ανεργία είναι πλέον γενικευμένο φαινόμενο.

Ι5: Και η δική σας θέση μέσα σ' αυτή την πραγματικότητα;

ΣΕΪΤ: Η δική μας θέση είναι σκέτη κόλαση. Το κράτος δεν μας δίνει

άδεια εργασίας και παραμονής και το μόνο που δε μας λέει είναι να σηκωθούμε να φύγουμε. Χωρίς κανένα δικαίωμα, η ζωή του πολιτικού πρόσφυγα κρέμεται συνεχώς από μια κλωστή. Δεν υπάρχει περίπτωση κι αν μας πιάσει η αστυνομία μένουμε μέχρι και μια βδομάδα στο τμήμα αφού δεν έχουμε ταυτότητες. Η λέξη αίσχος είναι ο ακριβής προσδιορισμός για τις συνθήκες διαβίωσης μας. Τα περισσότερα σπίτια που μένουμε, είναι από υπόγεια έως ημιυπόγεια, χώροι συνήθως ακατάλληλοι για να μένουν άνθρωποι. Πολύ δύσκολη ζωή. Σημαντικό ρόλο παίζει πάντως η γενικότερη πολιτική για τους μετανάστες σε όλη την ευρώπη. Συνεχώς ψηφίζονται νόμοι ενάντια τους, και φαίνεται πως τόσο για την ΕΟΚ, όσο και για το ελληνικό κράτος ή τη ΓΣΕΕ, οι μετανάστες είναι "το κατόικι της αμαρτίας". Χωρίς να λάβουμε βέβαια υπόψη μας το ρατσισμό όχι μόνο του δηλωμένου φασίστα αλλά και του απλού πολίτη...

Ι5: ...του μικροαστού θα έλεγα...

ΣΕΪΤ: ...μάλλον θα συμφωνήσω...

Ι5: Ήθελα να σε ρωτήσω, πέρα από τις δυσκολίες που ανέφερες προηγούμενα, ποια είναι τα εμπόδια που σας παρουσιάζονται σχετικά με την πολιτική δουλειά που θέλετε να κάνετε;

ΣΕΪΤ: Το μεγαλύτερο πρόβλημα για μας, είναι το ότι δεν υπάρχει η υποδομή, οι καταστάσεις που θα

μας επέτρεπαν να κάνουμε τη δουλειά που εμείς θέλουμε. Βγάζουμε βέβαια κάποιες προκηρύξεις ή αφίσες και το περιοδικό "**ελευθερία**", κάνουμε κάποιες εκδηλώσεις, αλλά αυτό απέχει πολύ από τη δουλειά που κάνουν οι σύντροφοι στην τουρκία. Το πιο σημαντικό είναι ότι έχουμε επαφές με τις οργανώσεις και το κίνημα που υπάρχει στην Ελλάδα. Οποσδήποτε είναι πρόβλημα που έχουμε αρκестεί στις επαφές και είναι λάθος που μετά από τόσα χρόνια οι τούρκικες και κουρδικές οργανώσεις δεν έχουν καταφέρει να συμμετέχουν ενεργά στις απεργίες, τις διαδηλώσεις ή τις καταλήψεις που πιθανά πραγματοποιούνται. Το ότι δεν μπορούμε να κατεβούμε σε μια πορεία και να ανοίξουμε ένα πανώ, είναι κάτι που μας ενοχλεί. Είναι ένα λάθος μας που πρέπει να διορθώσουμε και κύριο μέλημα όλων των τουρκικών και κουρδικών οργανώσεων στην Ελλάδα πρέπει να είναι το πώς θα ενωθούν με το κίνημα που ήδη υπάρχει.

Ένα άλλο λάθος είναι το γεγονός ότι ενώ κάποιοι λένε πως θέλουν να βοηθήσουν τον αγώνα του τουρκικού λαού, συμμαχούν με χώρους όπως ο ΣΥΝ ή το ΚΚΕ που αποτελούν βασικά στηρίγματα του καπιταλισμού στην Ελλάδα. Υπάρχουν τούρκικες οργανώσεις που ενώ δε θα κατέβουν στη διαδήλωση, ασχολούνται συνεχώς με το πως θα φτιά-

ξουν επιτροπές με τα κόμματα και αυτό βέβαια είναι μεγάλο πρόβλημα, αφού ουσιαστικά απομονώνονται από το κίνημα που εδώ υπάρχει.

15: Εδώ πρέπει να σου πω πως εκτιμήσαμε φοβερά το γεγονός που μετά την εισβολή των ΜΑΤ στο ΕΜΠ το Νοέμβρη του '95 σας είδαμε όλους έξω από την ασφάλεια και μπορέσαμε να πούμε δυο κουβέντες. Είναι από τις ελάχιστες φορές που εμείς τουλάχιστον είδαμε μια τέτοια σχέση τα τελευταία χρόνια. Πάντα βέβαια υπήρχαν πολιτικοί πρόσφυγες που κρα-
ταγαν μια προσωπική στάση αλλά ήταν η πρώτη φορά που αυτή η προσωπική στάση έγινε συλλογική. Και αυτό μας έκανε να νιώσουμε καλά.

ΣΕΪΤ: Ναι, αυτές είναι καλές καταστάσεις και πρέπει να πολλαπλασιαστούν. Εμείς από τη πλευρά μας έχουμε πολλά λάθη που πρέπει να διορθώσουμε, αλλά δεν υπάρχει η ανάλογη κατάσταση. Ελάχιστοι από εμάς ξέρουν καλά τη γλώσσα. Και είναι αναγκασμένοι συνεχώς να τρέχουν. Αν ήταν περισσότεροι θα είχαμε και εμείς το περιθώριο για στενότερες επαφές με το εδώ κίνημα.

15: Θα μπορούσες να κάνεις μια σύγκριση του κινήματος στην

τουρκία με αυτό που υπάρχει, όπως υπάρχει, στην Ελλάδα;

ΣΕΪΤ: Σίγουρα πολλά πράγματα στην Ελλάδα είναι εντελώς διαφορετικά. Αυτό πάντως που εγώ βλέπω, είναι ότι έχει χαθεί μια ριζοσπαστική επαναστατική προοπτική για αγώνα. Το πρόβλημα που κατά τη γνώμη μου υπάρχει, είναι ότι το εδώ κίνημα έχει το ένα του πόδι στην εξουσία, είτε αυτή λέγεται καριέρα, είτε λέγεται οικογένεια. Στην Ελλάδα οι άνθρωποι δεν έχουν όνειρα και αυτό είναι πάρα πολύ άσχημο. Πιστεύω ότι ο άνθρωπος που δεν ξέρει να ονειρευτεί, δεν ξέρει τίποτα. Εδώ οι άνθρωποι δεν ονειρεύονται ν' αλλάξουν την κοινωνία. Αρκούνται ν' αγωνίζονται ενάντια στο κράτος.

Εγώ βλέπω την επαναστατική δράση από δύο πλευρές: την υποκειμενική και την αντικειμενική. Στην πρώτη υπάρχει μια αντίθεση με το κράτος που όμως μεταφράζεται σε έναν "προσωπικό λογαριασμό". Στη δεύτερη περίπτωση δε σου αρκεί η αντίθεση με το κράτος. Προσπαθείς να την κοινωνικοποιήσεις και να ονειρευτείς την άλλη κοινωνία. Για μένα δεν υπάρχει επανάσταση χωρίς όνειρα... Ούτε με το ένα πόδι στην εξουσία όπως έλεγα πριν. Η δράση είναι 24 ώρες το 24ωρο. Δε γίνεται να σκέφτεσαι

τρεις ώρες την επανάσταση και άλλες πέντε τις διακοπές σου ή το μηχανάκι σου. Γιατί το μηχανάκι φέρνει πιο μεγάλο μηχανάκι, οι απαιτήσεις άλλες απαιτήσεις και πάει λέγοντας... Αυτό το κλίμα στην Ελλάδα πρέπει να σπάσει. Οι οργα-

...αυτή η εικόνα μάλλον δεν είναι και τόσο μακρινή...

νώσεις και όλοι όσοι αγωνίζονται ενάντια στο κράτος και το σύστημα, θα πρέπει ν' αλλάξουν νοοτροπία, αλλιώς τίποτε δεν πρόκειται ν' αλλάξει.

Ένα άλλο πράγμα που θεωρώ πολύ αρνητικό, είναι απόψεις του

στυλ "δεν αλλάζει τίποτα, ο κόσμος κοιμάται κι εμείς είμαστε το κέντρο του κόσμου". Καταρχήν πιστεύω ότι με τη γκρίνια δε γίνεται τίποτα. Και είμαι πεισμένος ότι υπάρχουν άνθρωποι, που πιθανά δεν τους γνωρίζουμε καν, και καθημερινά

στο χώρο που βρίσκονται δίνουν τις δικές τους μάχες και πράγματι αξίζει να έρθεις κοντά και να μιλήσεις μαζί τους. Άλλωστε είναι τόσο έντονη η επίθεση του καπιταλισμού, που είναι δύσκολο σήμερα να σταθείς όρθιος. Μέχρι κάποιο σημείο

1979 Απεργία σε εργοστάσιο υποδημάτων.

Ένα χρόνο πριν τη χούντα το εργατικό κίνημα δίνει τους δικούς του κοινωνικούς αγώνες με το όραμα της επανάστασης ακόμη ζωντανό...

η συμπεριφορά του κόσμου μου φαίνεται αναμενόμενη. Μπορεί βέβαια εμάς να μας φαίνεται σημαντικό το ότι για παράδειγμα κολλάμε 2000 χιλιάδες αφίσες αλλά πρέπει να αναλογιστούμε ότι τα αφεντικά έχουν τη δυνατότητα, κύρια μέσω των ΜΜΕ, να απευθύνονται καθημερινά σε ολόκληρη την κοινωνία.

Τα πράγματα έχουν αλλάξει. Παλιότερα ο εχθρός ήταν άμεσα ορατός για τον καθένα. Σήμερα τα πράγματα είναι πολύ πιο σύνθετα. Γι' αυτό χρειάζεται περισσότερη δουλειά μέσα στην κοινωνία, ώστε να είσαι σε θέση να ανατρέπεις καθημερινά και άμεσα, τις σχέσεις που καλλιεργούν η οικογένεια, το σχολείο, ο στρατός και τα ΜΜΕ. Ο πραγματικός αγωνιστής πρέπει να κινείται και να δημιουργεί καταστάσεις μέσα στις μάζες. Το ξαναλέω, έχουν αλλάξει τα πράγματα.

Η νέα τάξη κατά τη γνώμη μου, δεν είναι μόνο ξαναμοίρασμα της γης. Είναι ένας νέος τρόπος επίθεσης των αφεντικών, ενάντια στον τρόπο ζωής και την κουλτούρα της κοινωνίας. Αυτός είναι και ο λόγος που τα ΜΜΕ κύρια πραγματοποιούν αυτή την επίθεση. Το πρόβλημα με τα ΜΜΕ δεν είναι απλά ότι λένε ψέματα. Το πρόβλημα είναι ότι πλαστογραφούν την πραγματικότητα κι έχουν σαφώς τη δυνατότητα να διαμορφώνουν τις ανάγκες σου και τα συναισθήματά σου.

Έχουμε να κάνουμε με μια νέα τάξη πραγμάτων σε όλα τα επίπεδα της ζωής. Από το οικονομικό που πάντα έπαιζε, μέχρι το πολιτισμικό στο οποίο τα αφεντικά τα τελευταία χρόνια δίνουν πολύ μεγάλη σημασία. Έτσι εξηγείται άλλωστε το ότι δεν υπάρχουν πνευματικοί άνθρωποι, όπως ζωγράφοι, τραγουδιστές, ποιητές που να έχουν μια σοβαρή άποψη και στάση για όσα συμβαίνουν γύρω τους. Ο πολιτισμός έχει περάσει ολοκληρωτικά στα χέρια του συστήματος.

Αν ρίξουμε μια ματιά στις δεκαετίες του 50', του 60', έως και του 70', μπορούμε να διακρίνουμε ποιητές, πεζογράφους ή σκηνοθέτες που είχαν μια επαφή και μια σοβαρή θεώρηση για την κοινωνία. Σήμερα δεν υπάρχει τίποτα. Ούτε καν εκείνοι οι άνθρωποι που θα κάτσουν να παράγουν θεωρία για την ανατροπή αυτής της κατάστασης. Με λίγα λόγια το κίνημα σε όλη τη γη, δεν έχει χάσει μόνο αντικειμενικά αλλά και υποκειμενικά. Και είναι πια καιρός, ειδικά στην Ελλάδα, όλοι όσοι θεωρούν τον εαυτό τους επαναστάτη, να κάτσουν να επανεκτιμήσουν στα σοβαρά την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί.

Ι5: Εσείς πώς βιώνετε, τόσο σαν πολιτικοί πρόσφυγες, όσο και σα μετανάστες αυτή τη νέα τάξη πραγμάτων;

ΣΕΪΤ: Εμείς έχουμε καταρχήν να αντιμετωπίσουμε το ελληνικό κρά-

τος και ιδιαίτερα την αστυνομία. Ρατσιστική συμπεριφορά και απελάσεις που κάποιες φορές έστειλαν συντρόφους κατευθείαν στο θάνατο. Στην καλύτερη περίπτωση είμαστε τα πόνια στη σκακιέρα της εξωτερικής πολιτικής. Άλλοτε μας αποκαλούν εγκληματίες και δολοφόνους και άλλοτε, ειδικά τους κούρδους, θύματα της βίας του τουρκικού κράτους. Κι εδώ στην Ελλάδα, οι τραμπούκοι των εφημερίδων, ξέρετε αυτοί που βαράνε με τα στυλό, οφείλω να ομολογήσω ότι ξέρουν πολύ καλά τη δουλειά τους. Είναι μια ολόκληρη πολιτική που από τη μια πλευρά καταγγέλει το τουρκικό κράτος για παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και από την άλλη όχι μόνο άρει το βέτο για τη χρηματοδότηση του τουρκικού φασιστικού κράτους αλλά φέρεται με τον ίδιο τρόπο στους πολιτικούς πρόσφυγες. Διπλωματικά αστικά παιχνίδια, τίποτα παραπάνω...

Ι5: Στις σχέσεις σας με το εδώ κίνημα, τί προβλήματα υπάρχουν;

ΣΕΪΤ: Στη σχέση μας με το ελληνικό κίνημα, πέρα από αυτά που είπα προηγουμένως, το πιο σημαντικό πρόβλημα είναι ότι εδώ υπάρχει σοβαρή έλλειψη οργάνωσης, κάτι που καθιστά πολύ δύσκολη κάθε δικιά μας προσπάθεια δραστηριοποίησης. Ακόμη και όταν υπάρχει από την δικιά μας πλευρά η θέληση για δράση, δεν υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες που θα μας επι-

τρέψουν να κάνουμε αυτά που θέλουμε. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το κλίμα που υπήρχε στην Ελλάδα και η αδυναμία στοιχειώδους ανακλαστικής αντίδρασης σε σχέση με το ζήτημα των βραχονησίδων...

Ι5: Μπορείς να μας μιλήσεις γι' αυτό; Νομίζω ότι θα ήταν πολύ χρήσιμο να μας περιγράψεις το πώς βίωσε η τουρκική κοινωνία την ένταση στο αιγαίο αλλά και το πώς εσύ είδες την στάση του κινήματος στην Ελλάδα.

ΣΕΪΤ: Αρχικά θα προσπαθήσω να μιλήσω για τις σχέσεις των δύο χωρών. Είναι αλήθεια πως στην Ελλάδα και την τουρκία υπάρχει μια φοβερή έξαρση του εθνικισμού και του ρατσισμού. Δεν είναι συμπτωματικό το ότι η τουρκική παροιμία "είμαι περήφανος, είμαι τούρκος" κυκλοφορεί σε παραλλαγή στην Ελλάδα "say it loud, i am greek i am proud". Ή το ότι ο τουρκικός στρατός είναι ο καλύτερος γιατί υπερασπίζεται μια σημαία που έχει βαφτεί με αίμα, κάτι που επίσης λέγεται και στην Ελλάδα.

Για την τουρκία θα αναφέρω δύο πολύ χαρακτηριστικά παραδείγματα: Όταν πήγαίνα στο σχολείο μας έλεγαν μια πολύ κλασική τούρκικη παροιμία: "το ποτάμι μπορεί να κοιμηθεί, οι έλληνες ποτέ...". Όπως επίσης και το ότι να αποκαλέσεις στην τουρκία κάποιον έλληνα είναι η μεγαλύτερη βρισιά. Έτσι ήταν τα

πράγματα στην τουρκία μέχρι το '86, έτσι είναι και σήμερα, μπορεί και χειρότερα. Το σλόγκαν του τουρκικού κράτους παραμένει το "πατρίς, θρησκεία, οικογένεια".

Η προπαγάνδα και στις δύο χώρες έχει πολλά κοινά χαρακτηριστικά. Ας πούμε, οι εικόνες που είδα εδώ στις 25 Μαρτίου, όπου έλληνες στρατιώτες, κυνηγάνε φοβισμένους τούρκους, υπάρχουν αντίστοιχα και στην τουρκία. Με τη διαφορά ότι οι έλληνες είναι οι φοβισμένοι και οι τούρκοι οι γενναίοι. Στην ουσία ο τουρκικός λαός είναι καλός και φιλόξενος και δεν έχει κανένα πρόβλημα με τους έλληνες. Όταν όμως μεσολαβεί η για χρόνια συστηματική προπαγάνδα του κράτους τα πράγματα γίνονται πολύ διαφορετικά.

Για παράδειγμα το 1974, όταν έγινε η εισβολή στην κύπρο, εγώ ήμουν μικρός και θυμάμαι τους νέους που παρουσιάζονταν να πολεμήσουν, με τα πρόσωπά τους να λάμπουν από ευχαρίστηση. Οι εφημερίδες μίλαγαν για μια χρυσή σελίδα στην ιστορία της τουρκίας.

Δε χρειάστηκε να περάσουν λίγες μόνο μέρες και να αρχίσουν να επιστρέφουν τα πρώτα φέρετρα με νεκρούς τούρκους στρατιώτες, για να καταλάβουν όλοι ότι τα πράγματα δεν ήταν όπως μας τα παρουσίαζαν. Εγώ ο ίδιος στην αρχή είχα πειστεί από την προπαγάνδα αλλά ένα μήνα μετά με συνέλαβαν σε

διαδήλωση ενάντια στον πόλεμο στην κύπρο.

Στην Ελλάδα δεν ξέρω τι είχε γίνει τότε αλλά στην τουρκία είχαν γίνει πολλές διαδηλώσεις γι' αυτό το θέμα. Και ενώ από την τουρκική προπαγάνδα παρουσιάζονταν σφαγές και βιασμοί τούρκων από τους έλληνες, εμείς είχαμε τις αμφιβολίες μας για όλα αυτά που ήταν αποτέλεσμα της κρατικής προπαγάνδας. Θυμάμαι τον αδερφό ενός φίλου μου που μόλις είχε επιστρέψει από την κύπρο, να γυρνάει στη γειτονιά με τις χούφτες του γεμάτες κοσμήματα και να τα μοιράζει δεξιά και αριστερά, περήφανος που σκότωσε και λήστεψε κύπριους. Το αίσχος του πολέμου είναι ντροπή για όλη την ανθρωπότητα, όμως η κρατική προπαγάνδα ξέρει πολύ καλά πως να το καλλιεργεί.

Αν κάναμε ένα γκάλοπ το 90% των ελλήνων και των τούρκων δεν θα ήξερε καν πού πέφτει η κορέα. Πολλοί όμως έλληνες και τούρκοι άφησαν τα κόκκαλα τους στα βουνά της, συμμετέχοντας σε ένα πόλεμο ενάντια στον κορεατικό λαό που αγωνιζόταν για την ελευθερία του. Για χάρη των αμερικάνων σκοτώθηκαν πολλοί έλληνες και τούρκοι χωρίς καν να ξέρουν το γιατί. Και η κορέα δεν είναι ούτε η πρώτη, ούτε η τελευταία περίπτωση. Στη σομαλία, στη γιουγκοσλαβία, συμβαίνει το ίδιο σχεδόν πράγμα. Εγώ πολλούς ανθρώπους από την

οικογένεια μου δεν πρόλαβα να τους γνωρίσω γιατί σκοτώθηκαν στην κορέα. Κούρδοι αγρότες που δεν ήξεραν καν την τουρκική γλώσσα, θυσίασαν τη ζωή τους για το τουρκικό κράτος.

Έτσι και σήμερα το κλίμα που υπάρχει στην τουρκία, οφείλεται κυρίως, στη θύελλα προπαγάνδας εθνικισμού και σωβινισμού σε βάρος των ελλήνων. Κάτι που όμως δεν κρατάει για πολύ. Στην Ελλάδα η ιστορία με τα Ίμια βρέθηκε στην επικαιρότητα για πολύ καιρό. Αντίθετα στην τουρκία κράτησε το πολύ μια βδομάδα. Στη συνέχεια ο κόσμος γέλαγε αφού τα προβλήματα που καθημερινά καλείται να αντιμετωπίσει, είναι πολύ πιο άμεσα και ουσιαστικά από αυτό των βραχυπρόθεσμων.

Τα πράγματα στην τουρκία είναι διαφορετικά και δεν είναι τυχαίο ότι μια βδομάδα μετά τα Ίμια, οι τούρκοι φοιτητές συγκρούστηκαν με την αστυνομία, με αίτημα τον εκδημοκρατισμό των πανεπιστημίων. Η δύσκολη οικονομική κατάσταση, η ανεργία και ο φασισμός από την πλευρά του τουρκικού κράτους δεν αφήνουν το λαό να παρασύρεται σε εθνικιστικά παραληρήματα διαρκείας. Και ξέρει πολύ καλά πως τα συμφέροντά του είναι ακρως αντίθετα με αυτά του τουρκικού κράτους. Η εισβολή στην Κύπρο για παράδειγμα, έκανε πολύ κακό στον τουρκικό λαό, αφού κα-

θημερινά δαπανώνται δισεκατομμύρια για τη συντήρηση και τον εξοπλισμό των στρατευμάτων που βρίσκονται εκεί. Η Ελλάδα και η τουρκία γράφονται στην ιστορία σαν τα μοναδικά κράτη που καλλιεργούν τόσο έντονα τη μεταξύ τους εχθρότητα.

Η τουρκία από τη μια πλευρά, με την πτώση των σοσιαλιστικών κρατών, απέκτησε έναν ιδιαίτερο ρόλο στην περιοχή της Μεσογείου. Είναι ο αστυνόμος και η γέφυρα των καπιταλιστών στον Καύκασο και τη Μέση Ανατολή. Το τουρκικό κράτος βέβαια αποδέχθηκε αυτό το ρόλο και προσπάθησε να πείσει τον τούρκικο λαό για τις θυσίες που έπρεπε να καταβάλλει, προκειμένου η τουρκία να πάρει τη θέση που της αξίζει, στην ευρώπη και τη Μεσόγειο.

Η Ελλάδα από τη δική της πλευρά, παρουσιάζεται σαν ο εκπρόσωπος της Ε.Ε. στην περιοχή και πράγματι είναι η πιο σημαντική οικονομικοστρατιωτική δύναμη τουλάχιστον στα βαλκάνια. Λογικά μεταξύ της ελληνικής και της τουρκικής αστικής τάξης υπάρχει έντονος ανταγωνισμός. Κι όσες είναι οι επενδύσεις του τουρκικού κράτους στη ρωσία, άλλες τόσες είναι οι επενδύσεις του Κόκκαλη και του Βαρδινογιάννη. Για παράδειγμα όλοι ξέρουμε, τη γνωστή διαμάχη για το από πού θα περάσει ο αγωγός του πετρελαίου.

15: Υπάρχουν όμως κάποιες αλλαγές στον παγκόσμιο χάρτη που σίγουρα επηρεάζουν τις σχέσεις Ελλάδας και τουρκίας...

ΣΕΪΤ: Σίγουρα πρέπει βέβαια να

τό και ενώ από τη μια πλευρά σκίζει τα ρούχα της για τα ιερά και απαραβίαστα σύνορα του ελληνικού κράτους, δε διστάζει να δηλώνει στα πλαίσια της εξωτερικής της πο-

Ινσταμπούλ γενάρης '94

λαμβάνουμε υπόψη μας ότι οι συσχετισμοί στα ιμπεριαλιστικά κράτη έχουν αλλάξει πάρα πολύ. Κι αν η τουρκία πολλές φορές παίζει με τις πλάτες των ΗΠΑ, η Ελλάδα πο-ντάρει στις πλάτες της Ε.Ε. Γι' αυ-

λιτικής, ότι αυτά τα σύνορα είναι και σύνορα της Ε.Ε. Είναι γνωστό ότι παίζονται πολλά παιχνίδια πάνω σ' αυτό το ζήτημα και αυτό που βολεύει κάθε κράτος είναι να ανακαλύπτει έναν εξωτερικό εχθρό.

Χρειάζεται πολλή δουλειά για να καλλιεργηθεί η φιλία των δύο λαών αλλά και να χτυπηθεί παράλληλα η αστική τάξη σ' Ελλάδα και Τουρκία. Μόνο ο αγώνας των δύο λαών μπορεί να δώσει ουσιαστικές λύσεις κι όχι οι λύσεις των αφεντικών όπως στο Νταβός, που έτσι κι αλλιώς εί-

άκρα της είναι κατά τη γνώμη μου αρκετά εθνικιστικά. Στην Τουρκία είχαμε λυμένο ότι σε περίπτωση ελληνοτουρκικής σύρραξης, το μόνο που θα κάναμε θα ήταν να πολεμήσουμε την τουρκική αστική τάξη. Στον πόλεμο δημιουργείς όσο το δυνατόν περισσότερα προβλήματα

6 νοεμβρίου '94. Συγκρούσεις μετά από διαδήλωση ενάντια στην αστυνομοκρατία στα πανεπιστήμια

να ψεύτικες.

Πέρα όμως από τα αφεντικά και τους λογαριασμούς τους, θα ήθελα να κάνω μια κριτική στην αριστερά και στο κίνημα που υπάρχει στην Ελλάδα.

Η ελληνική αριστερά αλλά και τα

στην αστική τάξη της χώρας σου. Κι όσο πιο χαμένη είναι αυτή, τόσο πιο κερδισμένος είσαι εσύ. Αυτή είναι η δικιά μας άποψη. Η ελληνική αριστερά μάλλον δεν έχει αυτή την άποψη. Άκουγα ανθρώπους που δηλώνουν αριστεροί να λένε: "ε, άμα

μπουν οι τούρκοι, τί θα κάνουμε, θα τους πολεμήσουμε!". Μέχρι και αναρχικούς άκουσα να λένε αυτό το πράγμα! Στην Ελλάδα είχαν περάσει δύο μήνες από τα γεγονότα στο αιγαίο και ακόμη δεν υπήρχαν ξεκάθαρες θέσεις. Και ενώ οι Έλληνες αστοί δεν έχουν κανένα πρόβλημα να παρουσιάζονται διεθνιστές, στα πλαίσια της αγοράς και της οικονομίας, η ελληνική αριστερά επιμένει να στέκεται στο πλευρό μιας ανύπαρκτης εθνικά αστικής τάξης. Ο καπιταλισμός δεν έχει εθνικές αγορές αλλά διεθνείς και προφανώς δεν ενδιαφέρει καθόλου τον Κόκκαλη αν τα γραφεία της εταιρείας του βρίσκονται στην Ελλάδα ή την Τουρκία.

Βλέπεις την ελληνική αριστερά και μιλάει για εθνική οικονομία... Δεν μπορεί να υπάρχει εθνική οικονομία, αφού τόσο το "εθνική", όσο και το "οικονομία", είναι κατασκευάσματα των καπιταλιστών. Για μένα ένα πράγμα πρέπει να είναι ξεκάθαρο: όταν ο καπιταλισμός λέει άλφα, εμείς πρέπει να λέμε βήτα. Δεν είναι δυνατόν να υπάρχει αριστερά και να κάθεται να συζητάει το αν πρέπει να υπερασπιστούμε τα σύνορα· τα σύνορα των αφεντικών...

Δε λέω ότι αν προσπαθούσε να επιθεθεί το τουρκικό κράτος, δε θα μας ενδιέφερε. Φυσικά θα μας ενδιέφερε. Και θα προσπαθούσαμε να τους πνίξουμε εκεί πέρα, να μην

φτάσουν καν εδώ. Αυτή είναι η δουλειά κάθε κινήματος στη χώρα του. Και όχι να βγαίνει και να λέει ότι θα πολεμήσει στο πλευρό της αστικής τάξης.

Σε τέτοιες περιπτώσεις πρέπει να υπάρχουν ξεκάθαρες θέσεις. Τα αφεντικά έχουν ξεκάθαρες θέσεις. Γι' αυτό και ποτέ τους δεν είπαν ότι κάποιος πόλεμος ήταν λάθος. Κάθε πόλεμος για τα αφεντικά είναι ιερός, έχει σημαία και νεκρούς ήρωες και γίνεται για κάποια ιδανικά. Για μας όμως πρέπει να είναι σαφές ότι το μόνο ιδανικό των καπιταλιστών είναι το κέρδος, γι' αυτό και πρέπει να τους πολεμήσουμε. Στην Ελλάδα όμως αυτό δεν είναι κατανοητό.

Ι5: Ποια ήταν η στάση του κινήματος στην Τουρκία;

ΣΕΪΤ: Στην Τουρκία, όπως είπα και πριν, τα πράγματα είναι πολύ διαφορετικά. Κανείς δεν πείστηκε να πάει να πολεμήσει και κατά τη γνώμη μου η αριστερά πήρε τις θέσεις που έπρεπε να πάρει. Εκτός βέβαια από κάποιους ψευδοδιανοούμενους που υποστήριξαν ότι η Ελλάδα είναι το χαϊδεμένο παιδί της Ε.Ε. και πρέπει να συμμορφωθεί.

Εκείνες τις μέρες όπως είπα και πριν, η νεολαία διαδήλωνε κάθε μέρα και συγκρουόταν με την αστυνομία. Και δεν είναι τυχαίο ότι τα συνθήματα που φώναζαν οι τούρκοι νεολαίοι ενάντια στο πόλεμο, τα ίδια ακριβώς είδα γραμμένα

στους τοίχους της αθήνας. Και βέβαια και τα συνδικάτα πήραν σαφή θέση ενάντια σ' αυτή την κατάσταση που προς στιγμήν είχε διαμορφωθεί. Ήταν σαφώς ενάντια στον πόλεμο αλλά δεν έγινε τίποτα παραπέρα γιατί όλη αυτή η ιστορία δεν ήταν για μας σημαντικό πρόβλημα. Και όσο μεγάλο αντίκτυπο είχε η προπαγάνδα των αφεντικών στην ελληνική κοινωνία τόσο μικρό είχε στην τουρκική.

15: Πρέπει να ξέρεις ότι στον ελληνικό τύπο έχουν δημοσιευτεί διάφορα σενάρια για μια ενδεχόμενη τριχοτόμηση της τουρκίας. Αυτή προβλέπει αυτόνομο κράτος του κουρδιστάν υπό την αιγίδα των ΗΠΑ, την ευρωπαϊκή τουρκία που θα περιλαμβάνει όλο τον ανεπτυγμένο τουρκικό κόσμο και τέλος την υπανάπτυκτη περιοχή της ανατολίας. Εσείς πώς βλέπετε αυτό το σενάριο καθώς και άλλα που κατά καιρούς διοχετεύονται στον ελληνικό και ξένο τύπο.

ΣΕΪΤ: Κοίταξε, εγώ πιστεύω ότι διάφορες κινήσεις των ιμπεριαλιστών όπως η συνδιάσκεψη στο Κάιρο κατά της τρομοκρατίας προφανώς και δεν έχουν να κάνουν με τη τρομοκρατία. Οι ιμπεριαλιστές κάθονται κάθε φορά και συζητάνε για το πως θα μοιράσουν το κόσμο ανάλογα με τα συμφέροντά τους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η γιουγκοσλαβία, όπου λαοί που μέχρι πρότινος ζούσαν ειρηνικά αλ-

ληλοεξοντώθηκαν για να κερδίσουν την ανεξαρτησία τους.

Εγώ πιστεύω ότι με το που άρχισε ο πόλεμος αυτόματα έχασαν την ανεξαρτησία τους. Όμως νομίζω ότι αυτό είναι πολύ δύσκολο να εφαρμοστεί άμεσα στη πολύ ρευστή περιοχή της μέσης ανατολής. Είναι δύσκολο μέσα στα επόμενα 2-3 χρόνια να αλλάξει ο χάρτης. Η αλλαγή του χάρτη της τουρκίας επηρεάζει άμεσα τα σύνορα του Ιράκ, του Ιράν και της Συρίας. Και αυτή είναι μια λύση που δεν ξέρω κατά πόσο συμφέρει την Αμερική. Μπορεί όμως να δοθεί μια λύση σε κι αυτή του παλαιστινιακού κράτους.

Στην Παλαιστίνη ουσιαστικά δεν άλλαξε τίποτα. Οι αντάρτες του Αραφάτ είναι σήμερα οι αστυνομικοί που επιβλέπουν την τήρηση της συμφωνίας της Γάζας μεταξύ Σαμίρ και Αραφάτ. Στο κουρδιστάν βέβαια είναι πιθανόν να εφαρμοστεί κάτι τέτοιο με τη βοήθεια των κούρδων εθνικιστών του ΡΚΚ. Είναι γνωστό ότι μέσα στο Ιράκ ανάλογα με το εκάστοτε συμφέρον των αμερικάνων το ΡΚΚ έχει οργανωθεί σαν αυτόνομο κράτος. Ένας από τους λόγους άλλωστε, που η στρατιωτική δύναμη των ΗΠΑ βρίσκεται εκεί είναι αυτός. Αυτό που θα έλεγα ότι επιδιώκουν οι Αμερικάνοι και η Ε.Ε. δεν είναι αλλαγή των συνόρων αλλά καινούργια "αστυνομικά τμήματα" στη περιοχή. Και αυτό μου φαίνεται σαν πολύ πιθανό

σενάριο αφού η πολιτική τόσο του ΡΚΚ όσο και των άλλων κουρδικών οργανώσεων προς τα εκεί στρέφεται. Όταν ο Οτσαλάν λέει στην Ε.Ε. και στην Αμερική "δώστε λύση και όποια κι αν είναι θα τη δεχτούμε"

...η γενναία φωνή μας...

περί αυτού πρόκειται.

Πρόκειται για έναν χωρίς όρους συμβιβασμό στη περιοχή. Αυτό όμως δε μπορεί να ισχύει στον ίδιο βαθμό για την τουρκία όπου το κίνημα που υπάρχει καθιστά ένα πο-

λύ ισχυρό εσωτερικό εχθρό που μπορεί και να ανατρέψει σε ένα βαθμό τα σχέδια των ιμπεριαλιστών. Εμείς θεωρούμε ότι η τουρκία είναι ο πιο αδύναμος κρίκος α-κόμη και του παγκόσμιου ιμπερια-

λισμού. Και αυτό φαίνεται από την αδυναμία της να μας αντιμετωπίσει με μοναδικό της όπλο τη βία και την τρομοκρατία. Υπάρχει μια σοβαρή οικονομική κρίση, και από την άλλη μια σοβαρή επαναστατι-

κή βάση στην κοινωνία. Δεν είναι ούτε αισιόδοξο αλλά ούτε και απίθανο μέσα στα επόμενα χρόνια να ξεσπάσει μια γενικευμένη αντίσταση, ένας ταξικός εμφύλιος πόλεμος. Κάτι που βέβαια δε θα συνέφερε καθόλου τους "φίλους μας" Αμερικάνους.

Ι5: Σίγουρα όμως θα ξέρεις ότι στην Ελλάδα είναι πολλοί αυτοί που βλέπουν θετικά την αναγνώριση του κουρδικού κράτους πιστεύοντας ότι έτσι θα μπορέσουν καταρχήν να βάζουν χέρι στη τουρκία. Θεωρούν το κουρδικό ζήτημα τη γέφυρα που θα τους επιτρέψει να αποκτήσουν πρόσβαση στο εσωτερικό της τουρκίας. Χαρακτηριστικό είναι ότι όταν πριν ένα χρόνο έγιναν οι βίαιες συγκρούσεις αλεβιτών και αστυνομίας δεν ήταν λίγοι εκείνοι που υποστήριξαν ότι οι αλεβίτες είναι έλληνες ορθόδοξοι που χρειάζονται τη βοήθεια και την "αλληλεγγύη" του ελληνικού κράτους. Είναι άλλωστε γνωστή η δήλωση του Οτσαλάν ότι "η ειρήνη στο αιγαίο περνά από τα βουνά του κουρδιστάν". Όπως άλλωστε και οι τοποθετήσεις του Χαραλαμπίδη στο συνέδριο του ΠΑΣΟΚ που ούτε λίγο ούτε πολύ έλεγαν ότι η Ελλάδα επιβάλλεται να διεισδύσει τουλάχιστον οικονομικά στην τουρκία. Από την άλλη υπάρχουν και αυτές οι τελευταίες εκθέσεις της CIA που τοποθετούν τη τουρκία στις χώρες που άμεσα

κινδυνεύουν να διαλυθούν. Σ' αυτή τη βάση σε ρώτησα και όλα τα παραπάνω νομίζω ότι καθιστούν την εκδοχή του διαμελισμού της τουρκίας πολύ πιθανή. Νομίζω ότι σε μια τέτοια περίπτωση η γιουγκοσλαβία θα φαντάζει μπροστά της σαν "παιδική χαρά" αν αναλογιστούμε τον τρόπο με τον οποίο αφανίστηκαν οι μειονότητες στη τουρκία.

ΣΕΪΤ: Όπως είπα και πριν η τουρκία είναι μια πολύ ιδιόμορφη περίπτωση. Είναι αλήθεια ότι όσα ανέφερες πριν και βάση έχουν και αληθινά είναι, όμως η ίδια η δομή του τουρκικού κράτους είναι τόσο ρευστή και χαοτική θα έλεγα που αφήνει τη πολυτέλεια για διάφορα σενάρια. Αν δούμε λογικά τα πράγματα, το τουρκικό κράτος θα έπρεπε να έχει διαλυθεί εδώ και πολλά χρόνια μέσα από τις αντιφάσεις που το χαρακτηρίζουν. Βλέπεις ότι ενώ υπάρχει τόσο ισχυρή λαϊκή αντίσταση και από την άλλη τόσο μεγάλη διαφθορά μέσα στο ίδιο το κράτος, αυτό όχι μόνο συνεχίζει να επιβιώνει αλλά διεξάγει κιόλας ένα πόλεμο που έχει φτάσει την οικονομία του σ' αυτή την άθλια κατάσταση. Το μόνο σίγουρο είναι ότι η περίπτωση της τουρκίας δε προσφέρεται για κανενός είδους προγνωστικό.

Ι5: Νομίζω ότι θα έπρεπε να πούμε και μερικά πράγματα για το πώς βιώνεται στην τουρκία το

...Τα πράγματα είναι κάτι παραπάνω από ξεκάθαρα. Ένα παράδειγμα αρκεί για να φανεί ποιο είναι το πραγματικό πρόσωπο του ΡΚΚ που ενώ αυτοαποκαλείται εργατικό κόμμα, οι πρακτικές του δε διαφέρουν σε τίποτα από αυτές των τούρκων και ελλήνων εθνικιστών.

Με την ίδια ακριβώς λογική που οι "γκρίζοι λύκοι" καίνε ελληνικές σημαίες στην τουρκία, το ΡΚΚ διαδηλώνει στο πλευρό της "χρυσής αυγής" και καίει τουρκικές σημαίες στην Ελλάδα.

Ευχαρίστως θα έκαιγα την τουρκική σημαία που το μόνο που αντιπροσωπεύει είναι την κυριαρχία των αφεντικών...

...Όμως, το πότε και με ποιούς την καις, έχει μεγαλύτερη σημασία από την πράξη αυτή καθ αυτή...

Άλλωστε ένα κλασικό επιχείρημα των τούρκων εθνικιστών είναι το ότι το ΡΚΚ στην Ελλάδα και την Κύπρο, έχει κοινή δράση με τους ντόπιους εθνικιστές, με στόχο όχι το τουρκικό κράτος αλλά τον τουρκικό λαό...

...Και βέβαια το ΡΚΚ το μόνο που κάνει είναι να καλλιεργεί αυτή τη λογική...

κουρδικό ζήτημα. Μου φαίνεται ότι είσαι ο πιο κατάλληλος να μιλήσεις γι' αυτό το θέμα αφού γεννήθηκες στο κουρδιστάν αλλά μεγάλωσες μέσα στην τουρκική κοινωνία.

ΣΕΪΤ: Η αλήθεια είναι ότι όσον αφορά το κουρδικό ζήτημα υπάρχει ένας έντονος εθνικισμός. Το τουρκικό κράτος με τη βοήθεια των Μ.Μ.Ε. εξαπέλυσε μια φοβερή προπαγάνδα για την καλλιέργεια του εθνικισμού. Πρέπει όμως να πούμε ότι σ' αυτό βοήθησαν πολύ τόσο το ΡΚΚ όσο και οι άλλες κουρδικές οργανώσεις. Βέβαια πιστεύω ότι ο εθνικισμός του καταπιεσμένου λαού διαφέρει από εκείνο του καταπιεζόμενου. Ο δεύτερος τουλάχιστον στην αρχή δικαιολογείται και συγχωρείται. Γιατί ο καταπιεσμένος βιώνει διάφορα πράγματα κάτω από άλλες συνθήκες.

Οι κουρδικές όμως οργανώσεις και το ΡΚΚ ιδιαίτερα, αντί να χρησιμοποιήσουν τη φιλία και την αλληλεγγύη, χρησιμοποιούν την ίδια ακριβώς εθνικιστική λογική με το τουρκικό κράτος. Απομόνωσαν τον κουρδικό από τον τουρκικό λαό και αυτό μόνο το τουρκικό κράτος συνέφερε. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ότι στην τουρκία μπορείς εύκολα να διακρίνεις αν ένα ταξιδιωτικό γραφείο σε κούρδο ή τούρκο από την επιγραφή του. Στα στέκια που πάνε οι άνθρωποι, μόνο από το όνομά τους χωρίς καν να δεις

φάτσες, μπορείς να καταλάβεις αν αυτοί είναι ισλαμιστές, κούρδοι ή τούρκοι. Κάποτε στη Σμύρνη, κούρδοι και τούρκοι συγκρούονταν μέρες ολόκληρες ενωμένοι, ενάντια στην αστυνομία. Σήμερα οι κούρδοι ψωνίζουν από τα μαγαζιά των κούρδων και οι τούρκοι από τα μαγαζιά των τούρκων. Αυτός είναι και ο λόγος που οι "γκρίζοι λύκοι", η "χρυσή αυγή" της τουρκίας, ενώ το 1980 έπαιρναν 3% σήμερα έχουν αγγίξει το υψηλό ποσοστό του 13%.

Ένα ποσοστό που δείχνει πολλά για την τουρκική κοινωνία. Υπάρχει ένας εθνικισμός που οφείλεται τόσο στην προπαγάνδα του τουρκικού φασιστικού κράτους όσο και στην εθνικιστική βλακεία των κουρδικών οργανώσεων. Οι κουρδικές οργανώσεις τόσα χρόνια δεν έχουν μοιράσει ούτε μια προκήρυξη στον τουρκικό λαό που να τον καλούν να αγωνιστεί στο πλευρό τους ενάντια στο τουρκικό κράτος. Δεν υπάρχει ούτε μια έκκληση του ΡΚΚ στον τουρκικό λαό για κοινό αγώνα ενώ από την άλλη καθημερινά υπενθυμίζει στον κουρδικό λαό ότι πρέπει να διαχωρίζει τη θέση του από τον τουρκικό λαό. Το ΡΚΚ δε μπορεί να έχει απήχηση στον τουρκικό λαό όταν στο όνομα της εθνικής ενότητας στηρίζει την κουρδική αστική τάξη.

Ι5: Νομίζω όμως Σεϊτ, ότι είναι ώρα να μιλήσουμε για το ζήτημα των απεργών πείνας. 12 σύντροφοι

τούρκοι είναι νεκροί, κάποια αιτήματα ικανοποιήθηκαν και κάποιοι μίλησαν για ήττα του Τουρκικού κράτους. Η ζωή όμως συνεχίζεται· πως βλέπετε εσείς να προχωράνε τα πράγματα μετά τις τελευταίες εξελίξεις;

ΣΕΙΤ: Κοιτάξτε, όπως είπα και προηγούμενα η οικονομική κρίση και η ανεργία, ειδικά τα τρία τελευταία χρόνια έχουν συντελέσει στην αλλαγή του σκηνικού στην τουρκική κοινωνία. Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι για πρώτη φορά στην τουρκία, ο λαός έχει συνειδητοποιήσει ποια είναι τα καθημερινά του προβλήματα, και αγωνίζεται για την ανατροπή της υπάρχουσας κατάστασης.

Ήταν πρωτοφανές για την τουρκική κοινωνία το ότι εκατοντάδες χιλιάδες εργάτες κατέβηκαν στο δρόμο με μοναδικό στόχο να συγκρουστούν με την κυβέρνηση. Εγινε η μεγαλύτερη απεργία στην ιστορία του τουρκικού εργατικού κινήματος που κράτησε 27 ημέρες και ανάγκασε την κυβέρνηση να κάνει για πρώτη φορά κάποιες παραχωρήσεις. Χαρακτηριστικό είναι ότι επίσης για πρώτη φορά η πλειοψηφία του συνδικάτου υποστηρίζει τον αγώνα σε ταξική βάση. Εδώ θα πρέπει να πούμε ότι τα συνδικάτα έχουν πολύ μεγάλη συμμετοχή στις καταστάσεις που διαδραματίζονται τον τελευταίο καιρό. Είναι ένας από τους σημαντικότερους

χώρους οργανωμένους αντίστασης στο τουρκικό κράτος.

Είναι από τα βασικά στηρίγματα του κινήματος και δεν είναι τυχαίο ότι σήμερα η αστυνομία πέρα από τα χτυπήματα σε επαναστατικές οργανώσεις η έντυπα, έχει αρχίσει να συλλαμβάνει εργάτες που είναι δραστήριοι στο χώρο εργασίας τους. Φαίνεται πλέον ότι το εργατικό κίνημα στην τουρκία έχει ισχυρή ταξική συνείδηση και τα συνδικάτα είναι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα του τουρκικού κράτους.

Ι5: Πριν συνεχίσεις, Σεϊτ νομίζω ότι αξίζει να μας πεις κάποια πράγματα τόσο για τα συνδικάτα όσο και για το εργατικό κίνημα στην τουρκία, καθώς οι γνώσεις που έχουμε είναι από ελάχιστες έως μηδαμινές....

ΣΕΙΤ: Καταρχήν για να καταλάβετε καλύτερα την κατάσταση θα προσπαθήσω να παρουσιάσω ένα σύντομο ιστορικό των συνδικάτων. Πριν από τη χούντα οι συνμοσπονδίες συνδικάτων ήταν δύο: Το "ντισκ" και το "τουρκίς". Το "ντισκ" ήταν μετωπική οργάνωση του ΚΚΤ και πράγματι είχε μεγάλη δύναμη και πολλές χιλιάδες μέλη.

Η χούντα όμως το έκλεισε. Έτσι έμεινε το "τουρκίς" γνωστή φασιστική συνμοσπονδία, η πρώτη στην ιστορία του τουρκικού εργατικού κινήματος, που ιδρύθηκε το 1964 μετά από τη συνεργασία της CIA και

του ηγέτη της Αριστεράς Ετζεβίτ, που είναι αρκετά περήφανος γι' αυτό! Μια βρώμικη συνεργασία που δηλώθηκε επίσημα από το ίδιο το τουρκικό κράτος.

Για να επανέλθουμε, μετά το 1980 τα ριζοσπαστικά κομμάτια του εργατικού κινήματος αναγκάστηκαν να κινηθούν μέσα στο "τουρκίς" και ν' αγωνιστούν ενάντια στην ίδια την ηγεσία του "τουρκίς". Αυτός ο αγώνας απέδωσε και σήμερα υπάρχουν πολλά παραρτήματα συνδικάτων που υποστηρίζουν τον ταξικό αγώνα ενάντια στο φασιστικό κράτος, κάτι που ενοχλεί βέβαια το "τουρκίς", όπως επίσης και το τουρκικό κράτος.

Κάπως έτσι τον τελευταίο καιρό ξεκίνησε μια διαδικασία, κύρια μέσα από τα ΜΜΕ, ώστε να γίνει το "τουρκίς" κόμμα. Πιστεύοντας πως έτσι θα καταφέρουν να χτυπήσουν και να διασπάσουν το εργατικό κίνημα. Αυτά για το "τουρκίς".

Όσον αφορά το "ντισκ", αυτό ξαναδημιουργήθηκε αλλά έχει πολύ μικρή δύναμη αφού τα παραρτήματα που έφυγαν το '80 και προσχώρησαν στο "τουρκίς" δεν επέστρεψαν. Μια κίνηση σωστή, αφού κάτι τέτοιο θα οδηγούσε πιθανά σε διάσπαση στους κόλπους του εργατικού κινήματος. Σήμερα το "ντισκ" έχει σοσιαλδημοκρατικό χαρακτήρα και ο μοναδικός του ρόλος είναι αυτός του πυροσβέστη, όπου ανάβουν οι εστίες της κοινωνικής αντί-

Συγκέντρωση έξω από τα πανεπιστήμια
"Τέρμα στην καταπίεση και στην τρομοκρατία
ενάντια στην οργανωμένη έκφραση. Εμπρός για γενική αποχή."

στασης.

Η τρίτη συνομοσπονδία είναι το "κεσκ", και σ' αυτήν υπάγονται όλοι οι υπάλληλοι του δημόσιου. Είναι η συνομοσπονδία με τις πιο ταξικές θέσεις και πολλά παραρτήματά της ελέγχονται από το ΤΔΚΡ. Πολλές κινήσεις αντίστασης ενάντια στο τουρκικό φασιστικό κράτος έχουν ξεκινήσει από το "κεσκ", που αποτελεί το σημαντικότερο πρόβλημα του κράτους στο χώρο του εργατικού κινήματος. Η μεγαλύτερη σύγκρουση του "κεσκ" με την κυβέρνηση ήταν όταν αυτό διεκδίκησε συλλογικές συμβάσεις για όλους τους εργαζόμενους στο δημόσιο. Εικοσιπέντε ημέρες γενικής απεργίας, με απόλυτη συμμετοχή, μαχητικές διαδηλώσεις και βίαιες συγκρούσεις στους δρόμους και τα εργοστάσια χαρακτήρισαν αυτή την κινητοποίηση.

Αυτή είναι η κατάσταση στο χώρο των συνδικάτων και κάπως έτσι έχει διαμορφωθεί μια κατάσταση όπου τα προτάγματα των οργανώσεων και των συνδικάτων βρίσκουν ισχυρά στηρίγματα στην κοινωνία. Όσο περνάει ο καιρός γίνεται ξεκάθαρο ότι τα μηνύματα της αντίστασης και της ανατροπής έχουν βαθιές ρίζες στην καθημερινότητα του τούρκου εργάτη. Αυτός είναι και ο λόγος που ενώ πριν τρία χρόνια το τουρκικό κράτος μίλαγε για εκδημοκρατισμό και ανθρώπινα δικαιώματα, σήμερα δεν αναφέρεται

καθόλου σε αυτά τα ζητήματα. Αντίθετα, καθημερινά δεν κάνει τίποτα παραπάνω από το να εφαρμόζει τις πιο σκληρές μεθόδους βίας και καταστολής. Είναι πλέον μια κατ' επίφαση δημοκρατία, με νοοτροπία και πρακτικές φασιστικής δικτατορίας. Όσα νομοσχέδια έχουν περάσει τα τελευταία χρόνια, μεθοδεύουν την πλήρη φασιστικοποίηση σε όλα τα επίπεδα της ζωής. Νόμοι για τις φυλακές, απαγορεύσεις για τις διαδηλώσεις και πάει λέγοντας. Σα να κάνει το κράτος την ύστατη προσπάθεια να αποφύγει τη διαβλεπόμενη κοινωνική έκρηξη.

Μια ματιά στα τελευταία γεγονότα αποδεικνύει του λόγου το αληθές. Βλέπουμε μαζικές συλλήψεις της τάξης των 2000-3000 ατόμων, επιθέσεις της αστυνομίας σε διαδηλωτές και τραυματισμούς εκατοντάδων ατόμων ή εφαρμογή στρατιωτικού νόμου και απαγόρευση της κυκλοφορίας σε ολόκληρες περιοχές. Πρόσφατα μάλιστα ο υπουργός εσωτερικών δήλωσε πως όποιος θεωρείται ύποπτος θα συλλαμβάνεται από την αστυνομία. Θα αναφέρω ένα γεγονός ενδεικτικό της λογικής που έχει το τουρκικό κράτος.

Μετά τις καλοκαιρινές διακοπές θα ψηφιστεί στη βουλή το νομοσχέδιο για τους νομούς. Αυτό το νομοσχέδιο παρέχει στον κάθε νομό τη δυνατότητα να αποφασίσει

ζει για οποιοδήποτε ζήτημα, πολιτικό, νομοθετικό ή διοικητικό στα όρια της δικαιοδοσίας του. Μπορείτε να καταλάβετε βέβαια τι σημαίνει ένας νομός ολόκληρος να κρέμεται από τα χείλια του νομάρχη... Είναι πλέον σαφές ότι το τουρκικό κράτος κάνει τα πάντα για να εξαφανίσει από τον ορίζοντα κάθε προοπτική εξέγερσης.

Αυτή είναι η κατάσταση που υπάρχει και ο καθένας μπορεί να καταλάβει πώς λειτουργήσε η απεργία πείνας μέσα σ' ένα τέτοιο κλίμα. Η κυβέρνηση ήθελε να τσακίσει τους πολιτικούς κρατούμενους και στο πρόσωπό τους να συντρίψει όποια κοινωνική αντίσταση υπήρχε. Δεν ήταν απλά μια κόντρα πολιτικών κρατουμένων και τουρκικού κράτους.

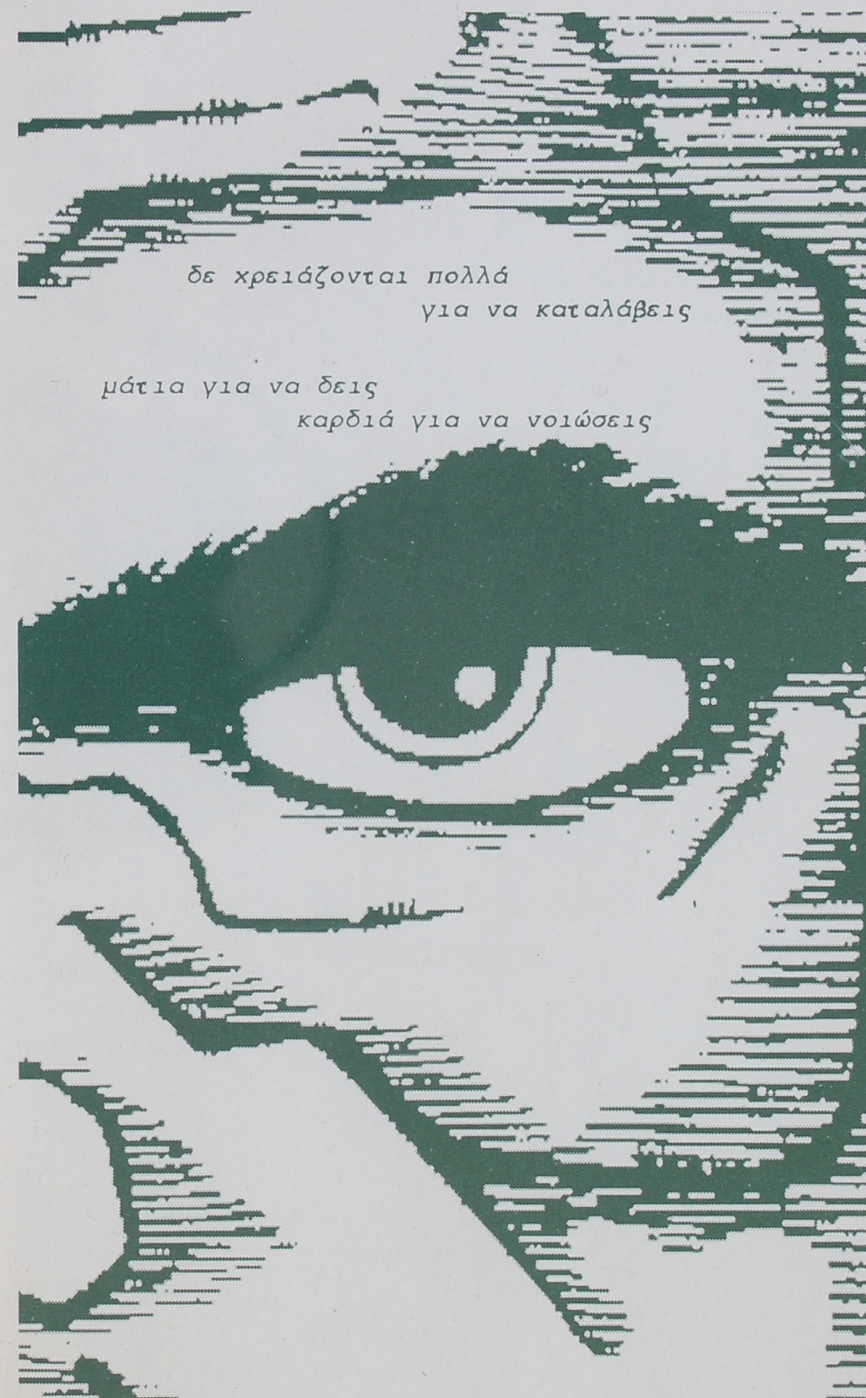
Ήταν ο αγώνας της κοινωνίας ενάντια στην εξουσία. Γι' αυτό και το τουρκικό κράτος φάνηκε τόσο αδιάλλακτο και όποια κίνηση αλληλεγγύης εκδηλωνόταν έσπευδε αμέσως να την καταστείλει με τον πιο ωμό και βίαιο τρόπο. Μαζικές συλλήψεις, ξυλοδαρμοί, γενικευμένη τρομοκρατία σε καθημερινή βάση. Η έκβαση αυτής της ιστορίας είχε στα αλήθεια πολύ μεγάλη σημασία για το φασιστικό τουρκικό κράτος.

Αυτός είναι και ο λόγος που το κόστος αυτού του αγώνα ήταν τόσο μεγάλο για εμάς. 12 νεκροί σύντροφοι ήταν το τίμημα του αγώνα. Πολλοί υποστηρίζουν ότι πετύχαμε

μια μεγάλη πολιτική νίκη. Εγώ λέω ότι κερδίσαμε μια μάχη, με μεγάλο τίμημα το ξαναλέω, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι άλλαξαν και πολλά πράγματα. Είμαι σίγουρος ότι μετά το καλοκαίρι το τουρκικό κράτος θα προσπαθήσει να μας πάρει πίσω αυτά που με αίμα κερδίσαμε. Η υποχώρησή του δεν είναι κίνηση καλής θέλησης αλλά καθαρά κίνηση τακτικής.

Αυτό που όλοι οι σύντροφοι στην τουρκία περιμένουμε, είναι μια νέα επίθεση από το τουρκικό κράτος πιο εκουγχρονισμένη και πιο μεθοδική. Άλλωστε τα τελευταία χρόνια αυτή η τακτική μας είναι γνώριμη και γνωρίζουμε πλέον πως θα αντισταθούμε. Μόνο που αυτή τη φορά έχουμε πολλούς λόγους να είμαστε περισσότερο αισιόδοξοι απ' ό,τι στο παρελθόν.

Κακά τα ψέμματα, μετά από τόσα χρόνια αγώνα, το ίδιο σου το παρελθόν, δε σου αφήνει περιθώρια να κάνεις έστω και ένα βήμα πίσω. Ξέρουμε βέβαια πως υπάρχει ακόμη πολύς δρόμος για ν' αλλάξουν τα πράγματα αλλά τώρα πια αυτός ο αγώνας είναι για μας αγώνας ζωής και θανάτου. Και θέλουμε να πιστεύουμε πως οι μέρες που οι φυλακές θ' αρχίσουν ν' αδειάζουν δεν είναι μακριά.... Έτσι κι αλλιώς ο καιρός θα δείξει..

δε χρειάζονται πολλά
για να καταλάβεις

μάτια για να δεις
καρδιά για να νοιώσεις

γιώτα πέντε δεκεμβρης 96